

Tractar la insuficiència cardíaca amb telemedicina disminueix les complicacions clíniques i redueix el cost en més de 3.500 euros per pacient

Cardiòlegs i infermeres de l'Hospital del Mar i de l'IMIM han presentat un estudi que demostra que els pacients telemonitoritzats a distància van tenir menys complicacions i reingressos que el grup de pacients controlats només presencialment.

A la millora de l'efectivitat clínica dels pacients s'afegeix una important reducció de la despesa xifrada en més de 3.500 € per pacient.

L'estudi ha demostrat que l'eficiència de la telemedicina és independent del nivell educatiu, la gravetat o la fragilitat del pacient.

Barcelona, a 9 de desembre de 2015.- Un estudi de la Unitat de Insuficiència Cardíaca del servei de Cardiologia de l'Hospital del Mar i de l'Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques (IMIM) mostra que els pacients amb insuficiència cardíaca (IC) crònica controlats telemàticament obtenen millors resultats en quant a recaigudes i rehospitalitzacions que els pacients amb seguiment presencial convencional. Els investigadors van analitzar durant sis mesos l'evolució d'un grup de pacients telemonitoritzats a través d'una plataforma electrònica i que es comunicaven via videoconferència amb l'equip sanitari. Segons l'estudi publicat a la revista *Journal of Telemedicine and Telecare*, el grup controlat amb telemedicina també va experimentar una reducció de la despesa mitjana de 3.546 euros per pacient en comparació amb el grup control durant els sis mesos de seguiment.

L'estudi es va dissenyar i coordinar des de l'Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques (IMIM) en col·laboració amb el servei d'Atenció Primària de la zona. A més, va comptar amb la participació dels propis pacients en el disseny de la solució tecnològica.

Dos grups amb els mateixos protocols

L'estudi es va realitzar amb 178 pacients amb diagnòstic d'IC crònica amb una edat de 77 anys. Els participants van ser assignats aleatòriament a un dels dos models de seguiment que es volien comparar: un grup de control de 97 pacients on les cites amb el personal sanitari eren cara a cara i un grup de telemedicina de 81 pacients on aquestes trobades tenien lloc per videoconferència. El 25% de la mostra eren pacients fràgils que es van repartir entre els dos grups per assegurar l'assignació equilibrada dels pacients de salut delicada. **"Els dos grups eren seguits i tractats de la mateixa manera en termes de nombre de visites programades i en quant al contingut de la intervenció, ja que les dues estratègies comparteixen els mateixos protocols"**, explica el Dr. Josep Comín Colet, responsable de la Unitat d'Insuficiència Cardíaca de l'Hospital del Mar i investigador del grup de recerca en Cardiologia de l'Institut Hospital del Mar d'Investigacions Mèdiques (IMIM).

Aquest protocol es basa, segons els investigadors, en una gestió de la malaltia basada en el seguiment a través de la infermera i en el foment de l'autocura del pacient. **"L'objectiu és promoure la detecció precoç i el tractament de descompensacions**

que podrien donar lloc a futurs esdeveniments relacionats amb la insuficiència cardíaca, per tal d'evitar readmissions i millorar la supervivència”, argumenta el Dr. Josep Comín.

Més eficiència amb menys costos

Un comitè, que no tenia coneixement del grup assignat a cada pacient per evitar biaixos, va avaluar els resultats de les dues metodologies després de sis mesos de seguiment. **“Durant el període analitzat, el nombre mitjà de descompensacions no greus que van requerir tractament hospitalari va ser significativament menor en el grup de telemedicina. També la readmissió hospitalària per qualsevol causa i el nombre mitjà de dies a l'hospital es va reduir significativament. A més, a l'estudi hem demostrat que l'eficiència de la telemedicina va ser independent del nivell educatiu, la gravetat de la IC, la presència de símptomes depressius o la fragilitat del pacient”,** subratlla l'investigador.

A més dels resultats en l'estat de salut dels pacients, l'estudi també va mostrar diferències significatives en quant al cost per al sistema de salut, amb una reducció de la despesa mitjana de 3.546 euros per pacient en el grup de Telemedicina. El càlcul es va determinar des del dia després de la sortida de l'hospital i va incloure les despeses d'hospitalització, diagnòstic i d'atenció ambulatoria.

Tauletes tàctils per monitoritzar als pacients

Tots els pacients del grup de telemedicina van rebre una tauleta tàctil 3G amb un sistema de recollida de dades que, a més, permet realitzar conferències a distància. A través de la plataforma virtual anomenada Tele-HealthCare (THC), **el mateix pacient fa el seguiment del seu estat enviant directament les seves dades biomètriques** (pes, freqüència cardíaca i pressió arterial). També informa sobre els seus símptomes a partir d'un qüestionari que detecta un possible empitjorament de la malaltia o del seu estat de salut general. A més, l'aplicació de l'hospital emet senyals d'alarma quan les dades biomètriques estan fora de rang. Les infermeres assignades al programa de telemedicina eren les encarregades de recollir aquesta informació diàriament per controlar l'estat dels pacients i variar el tractament si era necessari.

Un dispositiu amigable

Una de les preocupacions de l'equip investigador era l'ús dels dispositius en el grup de telemedicina, tenint en compte que la IC és una malaltia que afecta especialment a les persones majors de 65 anys. Malgrat això, l'ús dels dispositius va ser molt elevat i menys de l'1% de les transmissions de dades previstes es van deixar de fer durant els sis mesos de l'estudi. **“En el disseny de la nostra solució vam involucrar als enginyers de telecomunicacions de Telefónica Solutions SA, als metges i als pacients per desenvolupar un eina fàcil d'utilitzar i concebuda segons les necessitats dels pacients”,** explica el Dr. Comín.

Tot i els resultats d'aquest estudi, **“encara es necessita més recerca per avaluar la generalització dels resultats, explorar l'impacte d'aquest sistema en la mortalitat i determinar la durada òptima d'aquest tipus d'intervenció”** conclou l'investigador.

La insuficiència cardíaca és la incapacitat del cor de bombar sang en els volums adequats per satisfer les demandes de l'organisme i és la principal causa d'hospitalització en persones majors de 65 anys. És una malaltia comuna, ja que afecta al 2% dels adults als països desenvolupats, costosa, incapacitant i potencialment mortal.

Article de referència

Comín J*, Enjuanes C, Verdú JM, Linas A, Ruiz-Rodríguez P, González-Robledo G, Farré N, Moliner P, Ruiz-Bustillo S, Bruguera J. *Impact on clinical events and healthcare costs of adding telemedicine to multidisciplinary disease management programmes for heartfailure: Results of a randomized controlled trial*. J Telemed Telecare 2015.

Més informació

Verònica Domínguez (93 248 30 72) / Vanessa Balsells (93 248 34 15) / Maribel Pérez (619 88 53 26). Servei de Comunicació Hospital del Mar.